

ניחוח של שושן במשוכת הצבר.

זר שושנים לעיטור עדנת-רוחה של אליזבט נוחה עדין.

"בפֶּשֶׁט" - על גדתה הימנית של ה"דנובה הכחולה" פרח שושן מיוחד ונדיר. מתוך שרשו במישור הפורה נבט ניצן עדין ושונה בליחודו. המשיך השושן לצמוח ורצה להטמע בין שפעת הפרחים במקום גידולו, לבל יתבלט בשוניותו. ה"דנובה הכחולה" מקור השראה לכל המוזות ונושא קסום לכל האמנים לסוגיהם - גם היא לא חסכה מימיה לרוותה.

ויבוא היום המר, והדנובה אודמה כולה מדם קרבנות חפים וממעשי רשע וזדון. מימיה הורעלו והחינו. התכנס השושן, הדהה צבעיו והזעיר את עצמו - כך יחזיק אולי מעמד. ותפרוץ רוח-סערה, טיפון-אימים, הוריקן הרסני - הכל התערבל, הסתחרר והשתבש. סדרי-בראשית נהפכו. נעקר השושן משרשו, ותעיפנו הרוח ותשאהו למרחקים. אט אט נשרו עליו ובהלקטו בלבד נחת לאחר טלטת-אימים - ובשארית זרעיו שהשתמרו הכה מחדש שורש בקרקע חדשה.

כל אירופה מלאה גנים נהדרים ומטופחים. זה מאות בשנים, מלכים, שרים, רוזנים וסתם עתירי-הון וקרקע, בעזרת אדריכלים ידועי-שם בזמנם, גננים מהוללים ומהנדסים מעולים נטעו גני-פאר על שטחים אדירים, לתפארת העין ושכבת-הנפש. מרבית צמחי העולם ופרחיו, לכל ססגנותם, ייחודם ותפארתם - מכל קצוות תבל הובאו ונשתלו מחדש בגני-הנכר.

השושן הזעיר ניסה להדחק בינותם. בתמימותו העדינה, ואולי בתבונת-ליחודו סבר, כי הקרקע החדשה גם אותו תזין ותקלוט. אולם הוא נדחק החוצה. מחדש נעקר משרשו ותשאנו הרוח, הפעם קדימה וקדמה. ובהיותו מְעוֹלף צנח לרגלי משוכת-צבר צרוב־שמש יוקדת, אכולת רוחות-קדים ומכורסת על ידי שיני חיות.

צנח השושן, הלקטו נפתח וקומץ זרעיו אל הארץ נֶשְׁקוּ. לפתע טיפות גשם שלאחר רוח-קדים הרווהו ועלפנו הסירו. וראה זה פלא. דווקא המשוכה הקוצנית של הצבר הגישה את מלוא עזרתה. את צילה מיקוד-חמה, את קוציה מיד-קוטפת, ובגזעיה סוככה עליו למען ילקט, יכה שורש, יפרח ויפיק את בשמו המיוחד, העדין והנפלא לכל מלוא המרחב.

וישוקם השושן.

אגדה נפלאה - אילמלא טרגיותה.

שיחותי עם אליזבט היו אקראיות (כמה חבל), מקריות וקצרות. נפגשנו בטיוולים, שאליזבט ויאנוש אהבו להצטרף. לעיתים נמצא מתרגם לדברי ההסברה, אולם לרוב שניהם מצודדים היו, אבל דרוכים ופקוחי-עיניים וחושים לכל הסובב אותם. לעצים, לשמי התכלת, לאבן וצורתה, לרוח המלטפת, לקרקע שמתחת רגליהם, לשלל צבעי הפרחים וסוגי העצים - ליפי הנוף ושכרונו, בו בזמן. בהעלפי בהם עין⁴, הרגשתי את גמיעתם המלאה רוויית התנאה האמיתית.

נפגשנו בשבילי החצר, ואז הספיקו לי עיניה הפקחיות ומבטה הידידותי. עלצה נפשי מחיוכה העדין ורֶצֶד השובבנות באישוניה. לעתים גם החלפת מילים מועטות, אבל גדושי רגישות. נפגשנו משני צידי מכונת התפירה - אשר בדבקות השתדלה למלא מדי יום ביומו מכסתה, מכסה שהיא קבעה לעצמה. צמודה לפינתה ופניה כלפי הנכנס בפתח, לא הניחה ידיה ממלאכתה - אבל מאור פניה, חיוכה, ולעתים רק קריצת-עין או משפט קצר - הישרו לכל באי המחסן נוחות משיבת-נפש ותחושת רחשי-חברות והבנה עמוקה.

אצילות-נפש ועתרת חכמת-חיים אשר עקב קשיי-שפה לא באו למלוא בטויים.

התוודות: מעומק רגשי-לב וגם ממשאלתה-המבודחת כאילו - נכתבו שורות אלו. ביטוי מזערי לאישיותה המבורכה.

אלימלך